

עין משפט
גזר מצוה

ט:

סוכה פרק ראשון סוכה

מסורת הש"ס

(6) לקמן י"א, ב' ו-1
בספח.

תורה אור השלם

1. בסכת חשבון שבעת ימים כל הארוח בישראל ישבו בסכת: ויקרא כג טז

הגהות הב"ח

(6) מ"ב ד"ה הא קא מצטרף וכו' והאי למודיה קאי והאי לתודיה קאי ולא אמרין:

לענין רש"י

לע"ש פ"ט ט"ז
טרייל"א. נפן הסוכה על כליהם.
אידר"א (י"ד א.) ק"ס
ובצ"ט ס"ט.

מ"ס רש"י

הדרה. טרייל"ד נלפ"י
לקמן י"א. ראת הקיסוס.
איר"א נלפ"י והוא מלא כנפ. י"ט. פסולה. שאין תסבין מחזור, דלמר מר לקמן י"ג. באסף מגרן ומיקר. בספול גרן ויקר הסוכו מדבר וקמן י"א. ואם היה סיכוך הרבה מהן. ימנען כבוד. או שקצץ. אף לאחד שסכה כהן. ולא אמרין חלול עשיתה בספול ופסולה י"ח.

הא קא מצטרף סכך פסול בהדי סכך כשר. לפי שהאלן מחובר ובעינן דבר תלוש דומיא דפסולת גורן ויקר ואם הסוכה שמתח האלן ממוכנת כדא"י שלמה מרובה מחמתה לאו מיסתבר שמיפסל משום זירוף סכך פסול כיון

למה מרובה אלא כשאין למה מרובה אלא מחמת הפסול אירי והא דלא משני כגון דכלאו פסול למה מרובה משום דל"כ מאי למימרא דהשתא נמי דמשני בשחטנו קא סריך מאי למימרא ונדע דגבי מקרה סוכתו פשוטין או כבירות המטה מכשירין לקמן (דף עו.) כשיש ריות צינין כמותן ואע"ג דלא מהני כהו חטטה לנטל כבוד כיון דמיעברין ולא מיעברין דהאי לתודיה קאי (6) ולא אמרין עירובין דהאי לתודיה קאי פסול דכיון דכ"כ שאלת ליה סגי בכשר ועוד אמרין לעיל (דף ד:) היתה גבוהה מעשרים והיוין יורדין לתוך עשרים אם ללמס מרובה מחמתה כשרה והא דאמרין שמתוך מחמתה כשרה ועלויה פסולה כגון שהתחמה מחמת מרובה מלמטה וקיימי מרוייה בתוך עשרים דמשמע הא קיימא עליונה למעלה מעשרים מחמתה נמי פסולה משום דמצטרף סכך פסול כהדי סכך כשר התם מיירי כשאין התחמה למה מרובה אלא מחמת עליונה וכי האי גוונא היה מלי לאשכוחי שתייה פסולות אי קיימא עליונה למעלה מעשרים אלא דמשכח לה שפיר ואת"ת כיון דאין התחמה למה מרובה אלא מחמת עליונה אמאי כשרה הא לקמן כריש היסן (דף נג.) אמרין סוכה המדובלת כשרה ומפרש שמואל דנמרס קנה עולה קנה יורד וקאמר אביי לא שנו אלא שאין בין זו לזה ששה אבל יש בין זו לזה ג' פסולות וי"ל דהא אמר רבא התם דאפילו יש בין זו לזה ששה אם יש נגזו טפח אמרין חבוט רמי וריבוי תס מפרש דלמעלה מעשרים לא חשיב סכך פסול מאחר שאין הפסול אלא מחמת גובה עקשה לו הא דקאמרין מחמתה כשרה ועלויה פסולה איצטרך ליה מהו דמימא לנטרף סכך פסול כהדי סכך כשר שדחק בקונטרס לפרש דלע"ג דקיימא עליונה בתוך כ' מהו דמימא

מתני' כאלו עשאה סוכך כמים. ופסולה דמתני' כדמייא כגמ': ההפסונה פסולה. דשני סככין יש לה וקרא פסול סוכה מחת סוכה דלקמן: אם אין דיורין. כגמרא (י.) מפרש לה: גמ' למה לי למימרי כאלו עשאה סוכך כמים. מההוא קרא דנפקא לן מוך הנית נפקא לן מחת האלן ולמה לי למימרי הא

בהאיך: הא קא מנטרף סכך פסול. מחובר סכך פסול הוא דלמימרי (דנריס טו.) באסף מגרן ומיקרן ממה שאמה מאסף מגרן עשה ופסקת בפסולת גורן כגון קשין ובפסולת יקר כגון אשכולות וריקניות וחומרות אלא תלוש בעינן ומהני כל האלן ללא הסכך להשלים למה של סוכה: בשחטנו. השפיל עפיו למטה מעורבין עם סכך כשר ואין גראין ענין וסכך כשר רבה עליו ומבטלה דמדאורייתא כל מילי בטל כדכ"א דמתן כמתני' (לקמן דף י"א.) אם היה סיכוך מרובה מהן כשרה: מאי למימרא. למה ליה לרבא לנימיר כשרה למתמימין למה ליה לנימיר כאלו עשאה בתוך הנית לאשמועינן דלא פסול אלא דומיא דבית האלן למה לאו מחת שני סככין הוא דכיון דחמתו מרובה דעפוי מועטין וסכך כשר רבה עליו מהיכא מתיי למיפסל לאו משום שני סככין איכא דהא חד סככא הוא ולא משום מחובר איכא דהא בטל ליה כדכ"א. שמע מינה מהכא דשחטכין על קני הגג שקורין לגמ' אע"פ שסמוכות זו לזו שפחות מג' כיון שחמתן מרובה מלמטן ואומר רבי דהוי השעור כשהקנים והאזיר שציהין כזוה כדאמרין (לקמן דף נג.): כוחא מלעיל כאסתרא מלמחת ובעוד שהן הכסוי והקנים כזוה אין לרין לנגעט אבל אם הקנים רבה נוטל אחת מביניהם. וכל לשון חטטה ששה"ס לשון הפלה והמפרש חטטה מלישה או שלשה טועה דאי מחובר הוא מאי אהני ואי תלוש הוא הא קמי או קלנן מכלל דרישא מחברים ועוד אי תלוש הוא למה מרובה מחמתה אמאי לא הלל נפלו על הסכך וגבי הדלה עליה אמאי צני סיכוך הרבה מהן: אטו איכא דלא חטנו. דלאכא משום מחובר דמצטרף סכך פסול לכשר דאינו מעורב ציניהם ולתודיה קאי ולא בטיל: דהלל. הריס ופשט עליה ענין דלית שקורין טרייל"א: קיסוס. עשב המתפשט מאד ושרשו כליין ועיקרו כליין וקורין לו אידר"א ומתפשט ועולה על החומות: פסולה. משום מחובר: סיכוי דמי. סיכוך הרבה מהן דמשכיר ליה כדכ"א אי ללא חטנו דלא בטיל אמאי כשרה: הא קמלטרף. ונמלא מסכך כמחובר ואף על פי שהוא רחוק ומובדל מרבה הוא את הלל וזריך להיות למה מרובה מחמתה לנד מזה: אלא דחטנו. כדכ"א אבנ כשר והוא ליה כוליה כשר: דיעבד. דחטני הדלה: ה"ג שטיין כשירות היכי דמי כגון שהפסונה מחמה מרובה מלמטה ועלויה למה מרובה מחמתה וקיימא עליונה בתוך עשרים שתייה פסולות ה"ד כגון דתרוייהו ללמטן מרובה מחמתן וקיימא עליונה למעלה מעשרים אמה פעמים שתייה פסולה כשרה והעלויה פסולה היכי

ניגזר למיפסל מחמתה משום דומינן דקיימא עליונה למעלה מעשרים ללא מסיק אדעתיה למיחא אחתונה משום זירוף פסול עם כשר ומדחוי לעילוי כי חמתו מרובה סכך כמאן דלימיה דמי ולא פסול לתחתונה קא משמע לן דלא גורין הא אטו הא דוחק הוא זה ועוד דמהאי טעמא היה מלי למימר שתייה כשרות אצטרך ליה וגרס ר"ת מחמתה כשרה והעלויה פסולה היכי דמי כגון דעלויה חמתה מרובה מלמטה ומחמתה למה מרובה מחמתה וקיימא מחמתה בתוך כ' כלומר אבל העלויה לא חיישין בכל ענין דקיימא ואפילו למעלה מעשרים לא מיפסקא התחומה כהי ויהיינו דקאמר הש"ס מהו דמימא ליצטרף סכך פסול כהדי סכך כשר כלומר שיחשב סכך פסול מחמת דקיימא העלויה למעלה מעשרים קמ"ל דכי האי גוונא לא חשיב סכך פסול וכריש עירובין (דף ג.) ושם משמע קלס כפירוש ר"ת גבי מתקת סכך בתוך כ' ומקלס למעלה מעשרים אף על גב דגב משום דעכשווי הוא לה למה מרובה מחמתה ומיהו גבי הולין יורדין פירשנו לעיל כשרה דמיירי כשאלמה מרובה מחמתה מה שבתוך עשרים והא דקאמרין (שם) אי קלסמה לה ויהא חמתה מרובה מלמטה היינו לפי שלא יכול להתקיים הסכך שבתוך עשרים דמתחם קלישותו יבא היות ויפיר או יפול: בסבתא. ואפילו למאן דאמר יש אם למקרא מודה דלא למס ככתב המסורת כדפירשתי לעיל (דף י.):

תחתונה כשרה. כשר פירשתי לעיל:

אמר